

Croatian Journal of Education
Vol.16; No.2/2014, pages: 579-590
Professional paper
Paper submitted: 24th February 2012
Paper accepted: 6th September 2013

Language Competence upon Completion of High School Analysis and Interpretation of Results of Initial Test Conducted among 1st Year Students of the School of Economics as Part of the Business Croatian Language Course, 2011/2012

Vicko Krampus and Ozana Ramljak
University of Applied Sciences VERN

Abstract

This paper analyzes the results of initial test intended for checking the ability to implement knowledge of standard Croatian language by 1st year students of the School of Economics in Zagreb. The test is conducted each year at the beginning of the studying process as a part of the Business Croatian Language Course. Such a test promptly settles any concerns about the ability of students to participate in the course and diminishes possible reluctance to learning while at the same time strengthening their persistence, motivation and cooperation. The goal was to identify the average literacy level in order to define students' language competence and establish the starting linguistic platform of teaching. This paper represents the first part of a research that will include the analysis of final test results done with two groups of students: one group that attended the course taking into consideration results of initial tests and another one that attended the course without being submitted to checking of students' initial knowledge and was not adapted accordingly. By doing so we wanted to justify the aim and effects of initial tests.

Key words: Croatia; initial test; interactive teaching; language competence.

Introduction

Experiences of higher education institutions have pointed to the need to check students' language skills since students enter an academic process with different

background knowledge. Students come from different high schools with various curricula regarding the Croatian language courses (humanities oriented secondary schools, general program secondary schools, business high schools, other vocational schools); the only thing those schools have in common is that Croatian language is not a priority in their educational process. Therefore, it is necessary to establish students' foreknowledge and understanding of specific areas to be able to quantify necessary changes since the curriculum related to grammar, writing and even communication is directly related to the results of initial tests. What is more, these tests help students to self-assess their knowledge of standard Croatian and make them aware of knowledge needed to participate in the Business Croatian Courses. Using the initial test, teachers engage in the process of interactive teaching, a method applied at the institution where the initial test was done (Grozđanić & Jurić, 2006). Interactive teaching implies checking knowledge of specific topics through initial tests the results of which may help teachers to adapt the curriculum accordingly and to build new knowledge on the previous one, thus making it easier to remember, apply and store knowledge (Rijavec, 2005). Professionals claim that such initial testing within interactive teaching is more effective as it immediately settles any concerns about the ability of students to follow the course and diminishes possible reluctance to learning while, at the same time, strengthening their persistence, motivation and cooperation, etc. (Ames, 1992; Johnson, et al., 1993). Initial testing prevents many problems that may occur in a group if there is a problem in participation in the learning process, especially if the teacher had not previously checked what foreknowledge his/her students possess and if he/she is not aware of the discrepancies within the group (Abrami, et al., 1995; Johnson, et al., 1992). According to current research studies on standard Croatian language, particularly those connected with issues of norm (Frančić, Hudeček, & Mihaljević, 2005; Ivanetić, 2003; Opačić, 2009) and business communication (Alerić, 2011), it is assumed that the general level of literacy will indicate the need to complement the standard activities of Business Croatian Courses with the activities that are dominantly orthographic and grammatical. It is also assumed that the students coming from comprehensive high schools (*Cro. gimnazija*) will achieve somewhat better results.

Methods, Sample and Research Goal

Following the theory and academic practice, the duration of the initial test in Croatian was limited to 45 minutes and knowledge was checked by objective type items such as multiple choice – 4 distracters and one correct answer. We tried to measure knowledge correctly, positively, objectively and sensitively (Vizek Vidović et al., 2003). The test consisted of 30 items and every correct answer was awarded 1 point in order to make the statistical analysis easier. The test was designed to check the average level of literacy as stated in the curriculum for Croatian (done in grammar high schools and other high schools) with special emphasis on orthography because having command in that area is essential for business communication that is part

of the Croatian Business Course. Its broader goal was to enlarge students' linguistic culture. It tested knowledge in the use of capital letters, 'č' and 'ć', 'dž' and 'đ', alterations of the diphthong 'jat', spelling of words originated from foreign languages, correct use of inverted commas and identifying orthographic errors in syntactic structure. Since it is an initial test whose goal is to determine the starting level of language and the fact that it is conducted among 1st year students of the school of economics, i.e. a college where language is not of primary interest, but is rather a tool for work, we tested the ability to apply knowledge, not the theoretical knowledge about certain linguistic issues. A passing mark required 19 points, i.e. 63.33% correct answers. Testing was conducted on a sample of 130 students, so the total possible number of points was 3900, of which students coming from comprehensive schools (82 students) could achieve a total of 2460 points, whereas students coming from other schools could achieve 1440 (see Table 1).

Table 1.
Research sample according to school type and percentage of points

	Tests	Points	Tests / points
	Frequency	Frequency	Percentage
Comprehensive schools	82	2460	63%
Other schools	48	1440	37%
Overall	130	3900	100%

The assumption was that the general level of literacy will be directly connected to the years-long lack of awareness about the need to create unified orthographic norms and the fact that several orthographic textbooks giving different orthographic solutions have coexisted. We also assumed that students who attended high schools with more Croatian language classes would still achieve better results on the test.

Results and Analyses

According to the results, students have scored 1731 of 3900 possible points, meaning that the success level of the initial test was 55.62%, which is below the pass threshold of 65%. Students with a comprehensive education achieved somewhat better results compared to those from other schools, 59.11% and 49.65% respectively. However, it is important to emphasize that they have also performed below the pass threshold (see Table 2).

Table 2.
Performance and results of initial test

	Comprehensive		Other schools		Overall	
	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage
Correct answers (points)	1454	59.11%	715	49.65%	2169	55.62%
Incorrect answers	1006	40.89%	725	50.35%	1731	44.38%
Overall	2460	100%	1440	100%	3900	100%

Test questions were chosen so as to check knowledge of basic orthographic norms. The analysis of results according to the type of question and divided according to content is given below.

The correct use of capital and small letters was tested in two questions and the result demonstrated a 54.88 % success rate among students with a comprehensive education and somewhat lower, 46.87 %, among students who graduated from other high schools (see Table 3).

Table 3.
Correct use of the capital and small letters

Capital and small letter	Comprehensive		Other schools		Overall	
	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage
Correct answers (points)	90	54.88%	45	46.87%	135	51.92%
Incorrect answers	74	45.12%	51	53.13%	125	48.08%
Overall	164	100%	96	100%	260	100%

Phonemes and phonetic clusters were tested in six questions. In average, all students passed the threshold, with students from comprehensive schools scoring better than students from other high schools, 73.58 % correct answers and 68.75 % respectively (see Table 4).

Table 4.
Phonemes and phonetic cluster results

Phonemes	Comprehensive		Other schools		Overall	
	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage
Correct answers (points)	362	73.58%	198	68.75%	560	71.79%
Incorrect answers	130	26.42%	90	31.25%	220	28.21%
Overall	492	100%	288	100%	780	100%

Three questions tested the knowledge of words from other languages. The success rate was rather low, i.e. below 50 % for students from comprehensive schools who scored 49.59%, while others were at 40.28 % (see Table 5).

Table 5.
Results of the tested knowledge of words from other languages

Writing words from other languages	Comprehensive		Other schools		Overall	
	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage
Correct answers (points)	122	49.59%	58	40.28%	180	46.15
Incorrect answers	124	50.41%	86	59.72%	210	53.85%
Overall	246	100%	144	100%	390	100%

Five questions testing the rules about words written together or as two words were included in the test. With 57.56 % of points, students from comprehensive schools

were again somewhat more successful than others who answered correctly 50.83 % of questions (see Table 6.)

Table 6.
Results of the tested rules about words written together or as two words

Words written together or as two words	Comprehensive		Other schools		Overall	
	Frequency	Percentage	Frequency	Frequency	Percentage	Frequency
Correct answers (points)	236	57.56%	122	50.83%	358	55.07%
Incorrect answers	174	42.44%	118	49.17%	292	44.93%
Overall	410	100%	240	100%	650	100%

Two questions tested the right use of parenthesis. The results were the poorest in this category (40.77 %) and also the most uneven. Students from comprehensive schools achieved negligibly better results by solving 40.85% successfully, while students from other high schools scored 40.62 % (see Table 7).

Table 7.
Results of the tested use of parenthesis

Parenthesis	Comprehensive		Other schools		Overall	
	Frequency	Percentage	Frequency	Frequency	Percentage	Frequency
Correct answers (points)	67	40.85%	39	40.62%	106	40.77%
Incorrect answers	97	59.15%	57	59.38%	154	59.23%
Overall	164	100%	96	100%	260	100%

Two questions tested the implementation of knowledge about abbreviations. This category got the most correct answers by students 80.38 % and again students from comprehensive schools were more successful, 83.54 %, compared to 75 % by students coming from other high schools (see Table 8).

Table 8.
Results of the tested implementation of knowledge about abbreviations

Abbreviations	Comprehensive		Other schools		Overall	
	Frequency	Percentage	Frequency	Frequency	Percentage	Frequency
Correct answers (points)	137	83.54%	72	75%	209	80.38%
Incorrect answers	27	16.46%	24	25%	51	19.62%
Overall	164	100%	96	100%	260	100%

The remaining ten questions related to different orthographic content (phonetic changes, orthographic signs, recognition of orthographic mistakes in a given syntactic structure). There were 44.38 % correct answers, with students with a comprehensive education scoring 47.07 %, while students coming from other high schools did the worst (only 39.79 %) in this category that requires the ability to notice, recognize and solve problems in content that should first be recognized and categorized (see Table 9).

Table 9.
Results on different orthographic content

Different orthographic items	Comprehensive		Other schools		Overall	
	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage
Correct answers (points)	386	47.07 %	191	39.79 %	577	44.38 %
Incorrect answers	434	52.93 %	289	60.21 %	723	55.62 %
Total	820	100 %	480	100 %	1300	100 %

The analyses of the results showed that students with a comprehensive education background were better individually and as a group, but even they did not manage to exceed 65% of correct answers that was established as the lowest possible. Both groups achieved the poorest results in questions relating to understanding and applying specific rules, while the best results were achieved in questions not necessarily implying rules, but could be done “by intuition” or “by recollection” as students put it. This result was expected because the comprehensive school curriculum is based on 4 Croatian lessons per week, while in other schools it is reduced to 3 lessons per week. Still, the higher efficiency of comprehensive education students was not as prominent as to declare that difference as a statistically relevant one.

Conclusion

The research results confirmed the assumption about the low level of literacy among high school graduates. The score achieved by the tested groups was lower (55.62%) than needed to get a positive grade (63.33 %).

Better results among comprehensive school students were confirmed as expected which could be related to those students having had more Croatian lessons per week.

Through this research, the initial hypotheses have been confirmed and the Croatian Business Courses curriculum must respond to that problem by including basic grammar and orthography lessons in the syllabus since such content represents the platform necessary for any business communication.

Mastery in the application of standard Croatian written and spoken language as well as language articulation of any functional style of the Croatian language is a precondition for successful business communication which is part of the curriculum of this particular higher education institution. Based on the results of this particular research it would be recommended that high schools devote more time to the acquisition of orthographic and grammar content in the existing Croatian language curriculum. Furthermore, it is equally important for linguistic experts to come to a consensus regarding Croatian orthography and decide on one that will be in general use and as such reduce misunderstandings in the application of the standards of Croatian orthography.

References

- Abrami, P.C., Chambers, B., Poulsen, C., de Simone, C., d'Apollonia, S., & Howden, J. (1995). *Classroom connections: Understanding and using cooperative learning*. New York: Harcourt, Brace and Jovanovich.
- Alerić, M. (2011). *Poslovni jezični savjetnik*. Zagreb: Hrvatska gospodarska komora.
- Ames, C.A. (1992). Classrooms: Goals, structures, and student motivation. *Journal of Educational Psychology*, 84, 261-271.
- Frančić, A., Hudeček, L., & Mihaljević, M. (2005). *Normativnost i višefunkcionalnost u hrvatskome standardnom jeziku*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naknada.
- Grozdanić, V., Jurić, V. (2006). *Podsjetnik za pripremu interaktivne nastave*, Zagreb: Vern.
- Ivanetić, N. (2003). *Uporabni tekstovi*. Rijeka: Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.
- Johnson, D.W., Johnson, R.T., & Johnson, H.E.J. (1992). *Advanced cooperative learning*. Edina, MN: Interaction Book.
- Johnson, D.W., Johnson, R.T., & Johnson, H.E.J. (1993). *Cooperation in the classroom*. Edina, MN: Interaction Book.
- Opačić, N. (2009). *Reci mi to kratko i jasno (Hrvatski za normalne ljude)*. Zagreb: Novi Liber.
- Rijavec, M. (2005). Preopterećenost učenika i kako je smanjiti. *Metodika*, 6(10), 44-54.
- Vizek Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović Štetić, V., & Miljković, D. (2003). *Psihologija obrazovanja*, Zagreb: IEP-Vern.

Vicko Krampus

University of Applied Sciences VERN,
Trg bana J. Jelačića 3, 10000 Zagreb, Croatia
vicko.krampus@vern.hr

Ozana Ramljak

University of Applied Sciences VERN,
Trg bana J. Jelačića 3, 10000 Zagreb, Croatia
ozana.ramljak@vern.hr

Jezična kompetencija nakon završene srednje škole

Raščlamba i obrada rezultata inicijalnoga testa provedenog na prvoj godini studija ekonomskoga usmjerenja visoke škole u okviru predmeta Poslovni hrvatski jezik, akad. god. 2011./2012.

Sažetak

U radu se raščlanjuju rezultati inicijalnoga testa, provedenoga među studentima prve godine ekonomskog usmjerenja visokoškolske ustanove u Zagrebu. Provjeravala se razina znanja iz standardnoga hrvatskog jezika koja su, prema programu, učenici trebali usvojiti do kraja srednjoškolskog obrazovanja. Test je proveden na početku svake godine u sklopu nastave Poslovnog hrvatskog jezika jer takvo testiranje odmah na početku rješava dvojbe o spremnosti studenata za praćenje nastave, smanjuje pojavu mogućih otpora u učenju i izbjegavanje rada, istodobno pojačavajući perzistentnost, motiviranost za rad i suradnju s predavačem. Cilj je bio propitati prosječnu razinu pismenosti kako bi se utvrdile jezične kompetencije studenata te odredila polazna platforma za izvođenje nastave. U radu je prikazan prvi dio istraživanja koje će obuhvatiti i raščlambu rezultata testiranja na završnim testovima, i to u studentskim grupama koje su izvodile nastavu, a uzimajući u obzir rezultate inicijalnih testova, i onih koje su nastavu izvodile prema planu koji nije uključio provjeru i djelomično prilagođavanje početnom znanju studenata, kako bi se provjerila svrha i učinak pretestiranja.

Ključne riječi: hrvatski jezik; inicijalni test; interaktivna nastava; pismenost.

Uvod

Dosadašnja iskustva na visokim učilištima pokazala su potrebu provjeravanja znanja prije početka izvedbe programa koji uključuju jezične sadržaje jer studenti ulaze u akademski proces s različitim predznanjima i vještinama, dolaze iz srednjih škola koje se razlikuju po broju sati slušanja hrvatskoga jezika (gimnazije, ekonomske i

slične strukovne škole), a svima njima, s obzirom na izbor studija, bavljenje jezikom nije primarni interes. Stoga je potrebno utvrditi njihovo predznanje i razumijevanje određenog područja da bi se moglo kvantificirati veličinu njegove promjene. Naime opseg izvedbe dijela nastavnog plana i programa koji se odnosi na gramatiku, pravopis, pa i pravogovor, izravno je povezan s rezultatima, tj. uspjehom studenata na inicijalnom testu. Osim toga, takvim testovima studenti samoprocjenjuju sposobnost primjene znanja iz standardnoga hrvatskog jezika, a uz navedeno test im ukazuje na neophodna znanja za praćenje nastavnog programa Poslovnoga hrvatskog jezika. Testom predavači uvode studente u proces interaktivne nastave koja se primjenjuje u poučavanju na visokoškolskoj ustanovi na kojoj je test proveden (Grozđanić, Jurić, 2006). Interaktivna nastava po sebi predviđa provjeru znanja iz određenog područja inicijalnim testovima, kako bi rezultati pomogli predavaču da predviđeni program opsegom prilagođava rezultatima testa, odnosno određuje što će se više vježbati/poučavati, a što manje, kao i da na postojeća znanja, ona koja student nosi iz srednje škole, aplicira nova, što će omogućiti pohranu naučenog i njegovo dugoročno pamćenje (Rijavec, 2005). Stručnjaci dokazuju da je takvo inicijalno testiranje u okviru interaktivne nastave učinkovitije jer odmah na početku rješava dileme o spremnosti studenata za praćenje nastave, smanjuje pojavu mogućih otpora u učenju i izbjegavanje rada, a s druge strane pojačava perzistentnost, motiviranost za rad i učenje, potiče suradnju s predavačem itd. (Ames, 1992; Johnson i sur. 1993). Inicijalno testiranje prevenira niz problema koji se pojavljuju u grupi zbog nemogućnosti praćenja nastave, pogotovo kada nastavnik nije utvrdio predznanje ili nije svjestan razlike u predznanju studenata u grupi (Abrami i sur., 1995; Johnson i sur., 1992). Prema rezultatima dosadašnjih istraživanja koja su u središtu imala pridržavanje norme standardnoga hrvatskog jezika (Frančić, Hudeček, Mihaljević, 2005; Ivanetić, 2003; Opačić, 2009), osobito u pitanjima administrativno-poslovnoga stila (Alerić, 2011), koji se poučava unutar kolegija Poslovni hrvatski jezik, pretpostavljeno je da će pokazana razina jezične pismenosti ukazati na potrebu upotpunjavanja sadržaja kolegija vježbama pravopisno-gramatičke naravi koje će slijediti plan i program osnovne i srednje škole. Također se pretpostavlja da će višu razinu znanja pokazati studenti sa završenim gimnazijskim obrazovanjem.

Metode, uzorak i cilj istraživanja

U skladu s teorijskim promišljanjima i dosadašnjom akademskom praksom trajanje inicijalnog testiranja iz hrvatskog jezika ograničeno je na 45 minuta, a znanje se provjeravalo zadacima objektivnog tipa, višestrukog izbora – uvijek su ponuđena četiri odgovora od kojih je samo jedan točan. Nastojalo se da mjerenje znanja bude valjano, pouzdano, objektivno i osjetljivo (Vizek Vidović i sur., 2003). Test se sastojao od 30 zadataka, a svaki je točan odgovor nosio jedan bod radi lakše statističke analize. Područje provjere inicijalnoga testa pokriva gradivo jezika i izražavanja koje je predviđeno u Nastavnom programu za Hrvatski jezik (za gimnazije i ostale škole), s naglaskom na pravopisu, zbog uvažavanja činjenice da su znanja iz toga područja

uvjet poslovnom komuniciranju koje se izučava u predmetu Poslovni hrvatski jezik, a s namjerom bogaćenja jezične kulture studenata. Provjeravalo se znanje iz uporabe velikog i malog slova, razlikovanje glasova č, ć, dž i đ, alternacije dvoglasnika *ie*, pisanje riječi iz drugih jezika, sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi, pravilna uporaba razgodaka, pravopisnih znakova i kratica, prepoznavanje pravopisnih pogrešaka u zadanoj sintaktičkoj strukturi. Budući da je riječ o inicijalnom testu čiji je cilj propitati prosječnu razinu pismenosti kako bi se odredila polazna jezična platforma za daljnji rad te da je proveden među studentima 1. godine veleučilišta ekonomskog usmjerenja, dakle usmjerenja kojemu jezik nije primarni interes, nego sredstvo za rad, provjeravala se mogućnost primjene znanja, a ne teorijsko znanje o određenoj jezičnoj problematici. Za prolaznu je ocjenu trebalo imati 19 bodova, tj. 63,33 % točnih odgovora. Testiranje je provedeno na uzorku od 130 studenata pa je ukupno bilo moguće dobiti 3900 bodova. Od toga su studenti s gimnazijskim obrazovanjem (kojih je bilo osamdeset i dvoje) mogli dobiti ukupno 2460 bodova, a studenti koji su došli iz ostalih škola 1440 (v. tablicu 1.).

Tablica 1.

Pretpostavka je bila da će opća razina pismenosti biti relativno niska, što se može izravno povezati s dugogodišnjim pomanjkanjem svijesti o nužnosti stvaranja jedinstvene pravopisne norme i supostojanjem više pravopisa koji donose različita pravopisna rješenja, ali da će ipak bolji uspjeh na testiranju postići oni studenti koji su završili srednje škole s većim brojem sati nastave hrvatskog jezika, tj. gimnazije.

Rezultati i raščlamba

Prema rezultatima studenti su od mogućih 3900 bodova ukupno dobili 1731 bod, što znači da je inicijalni test riješen s uspjehom od 55,62 %, a to je ispod praga prolaznosti koji je bio 65%. Studenti s gimnazijskim obrazovanjem imali su nešto bolje rezultate od studenata koji su došli iz ostalih škola, 59,11 % u odnosu na 49,65 %, ali je važno istaknuti da su i oni u prosjeku bili ispod praga prolaznosti (v. tablicu2.).

Tablica 2.

Zadaci inicijalnoga testa bili su odabrani tako da omogućće provjeru poznavanja osnovnih pravopisnih normi. Raščlamba rezultata prema vrsti zadataka koji su bili podijeljeni prema sadržaju nalazi se u nastavku.

Provjera pravilne uporabe velikog i malog slova bila je prisutna u dva zadatka, a rezultat je bio 54,88 %-tna uspješnost studenata s gimnazijskim obrazovanjem, i nešto manja, 46,87 %-tna uspješnost studenata koji su završili ostale srednje škole (v. tablicu 3.).

Tablica 3.

Glasovi i glasovni skupovi testirani su u šest zadataka. Svi su studenti u prosjeku prešli prag prolaznosti, pri čemu su studenti s gimnazijskim obrazovanjem bili

uspješniji od studenata koji su došli iz ostalih škola, 73,58 % točno riješenih zadataka, prema 68,75 % (v. tablicu 4.).

Tablica 4.

Trima se zadacima provjeravalo znanje pisanja riječi iz drugih jezika. Razina uspješnosti bila je niska, manja od 50 %, za studente s gimnazijskim obrazovanjem 49,59%, a za ostale 40,28 % (v. tablicu 5.).

Tablica 5.

Pet je zadataka uključeno u test kako bi se provjerila primjena pravila o sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi. Studenti s gimnazijskim obrazovanjem su s 57,56 % bodova opet bili nešto uspješniji od ostalih studenata koji su točno riješili 50,83 % zadataka (v. tablicu 6.).

Tablica 6.

Dva zadatka služila su za provjeru prepoznavanja pravilne uporabe razgodaka. U toj su kategoriji rezultati bili najlošiji (40,77 %) i ujedno najujednačeniji. Studenti s gimnazijskim obrazovanjem imali su zanemarivo veći broj bodova, riješili su test s 40,85 %-tnom uspješnošću, dok je uspješnost studenata iz ostalih škola bila 40,62 % (v. tablicu 7.).

Tablica 7.

Dva zadatka služila su za provjeru primjene znanja o kraticama. U toj su kategoriji studenti imali najviše točnih odgovora, čak 80,38 %. Studenti sa završenim gimnazijskim obrazovanjem ponovno su bili uspješniji, 83,54 %, prema 75 %, što je bio rezultat studenata sa završenim negimnazijskim obrazovanjem (v. tablicu 8.).

Tablica 8.

U preostalih deset pitanja bili su zastupljeni različiti pravopisni sadržaji (glasovne promjene, pravopisni znakovi, prepoznavanje pravopisnih pogrešaka u zadanoj sintaktičkoj strukturi). Točnih je odgovora bilo 44,38 %, studenti s gimnazijskim obrazovanjem imali su 47,07 % točnih odgovora, dok su studenti koji su došli iz ostalih srednjih škola u toj kategoriji koja je zahtijevala sposobnost uočavanja, prepoznavanja i rješavanja problema u sadržajima koje je trebalo najprije razaznati i kategorizirati imali najlošiji rezultat, svega 39,79 % (v. tablicu 9.).

Tablica 9.

Raščlambom dobivenih rezultata uočeno je da su studenti s gimnazijskim obrazovanjem dosljedno pokazali bolji rezultat, i ukupno, i u pojedinačnim kategorijama, ali ni oni nisu ukupno uspjeli prijeći 65 %, odnosno prag prolaznosti. Obje su grupe studenata imale najlošije rezultate u zadacima u kojima se tražilo poznavanje i primjena konkretnog pravila, a najbolji je rezultat ostvaren u zadacima

koje se moglo rješavati i bez poznavanja određenog pravila, odnosno, prema riječima ispitanika, „po sluhu“ ili „sjećanju“. Takav je rezultat bio očekivan s obzirom na to da gimnazijski programi imaju nastavu hrvatskog jezika četiri sata tjedno, a ostali programi samo tri sata. Ipak, veća uspješnost studenata s gimnazijskim obrazovanjem nije dovoljno izražena da bi se ta razlika mogla smatrati statistički značajnom.

Zaključak

Rezultati istraživanja potvrdili su pretpostavku o niskoj razini pismenosti završenih srednjoškolaca s obzirom na to da je prosjek ostvarenih bodova testiranih skupina bio manji (55,62 %) od potrebnog za prolaz (63,33 %). Također je potvrđen očekivani bolji rezultata studenata s gimnazijskim obrazovanjem, što se može povezati s većim brojem sati nastave hrvatskoga jezika.

Time su potvrđene polazne hipoteze, a izvedbeni program predmeta Poslovni hrvatski jezik morat će odgovoriti na taj problem većim uključivanjem osnovnih jezičnih sadržaja u satnicu putem vježbi jer je poznavanje gramatike i pravopisa platforma bez koje se ne može ozbiljno govoriti o poslovnom komuniciranju

Budući da je suverenost u primjeni norme standardnoga jezika u pismu i govoru preduvjet uspješnog poslovnog komuniciranja koje je zastupljeno kao važan dio kurikula veleučilišta na kojem je istraživanje provedeno, ali i pretpostavka jezične artikulacije unutar bilo kojeg funkcionalnog stila hrvatskog jezika, bilo bi važno u srednjim školama dati veću važnost pravopisno-gramatičkim sadržajima u izvedbi postojeće satnice Hrvatskog jezika.